

Høgskolen i Telemark

Avdeling for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

I

5312 Internasjonal økonomi

08.06.2009

Tid: 4 timer (09.00 - 13.00)

Målform: Bokmål

Sidetall: 3 (inkludert denne forsiden)

Hjelpemiddel: Kalkulator uten minne

Merknader: Alle oppgaver skal besvares

Vedlegg: Ingen

Oppgave 1 (30 %)

Innenlands etterspørsel etter et gode er gitt ved

$$Y = 300 - P$$

der P er produktprisen og Y er etterspurt produktmengde. Tilbudet fra produsentene innenlands av det samme godet er gitt ved:

$$X = 4P$$

der X er tilbudt produktmengde.

a) Bestem markedslikevekten under autarki (ingen internasjonal handel). Illustrer og forklar prisdannelsen.

b) Hva skjer med innenlands produksjon og forbruk og eksport/import om det åpnes for fri handel til en gitt verdensmarkedspris lik 100 i dette markedet?

c) Beregn endringene i produsent-, konsument- og samfunnsøkonomisk overskudd ved overgangen fra autarki til fri handel (med verdensmarkedspris 100). Angi mulige svakheter ved en slik partiell markedsanalyse.

d) Anta at produsentene innenlands slår seg sammen og danner et kartell som oppnår monopol på salg innenlands. Kartellet kan prisdiskriminere mellom salg innenlands og salg på verdensmarkedet (med verdensmarkedspris lik 100). Vis at grenseinntekten (GI) ved salg hjemme blir

$$GI = 300 - 2Y,$$

og grensekostnadene (GK) blir

$$GK = X/4.$$

Bruk disse opplysningene til å bestemme optimalt salg hjemme og ute når kartellet søker størst mulig fortjeneste.

Oppgave 2 (25 %)

Betrakt to land, A og B, og to goder: gode 1 og gode 2. Vi har følgende opplysninger om ressursbruk per produsert enhet for de to godene i de to landene:

Gode	Land	
	A	B
1	3	2
2	5	1

a) Bestem landenes absolutte og komparative fortrinn.

b) Forklar de markedsmekanismer som trekker i retning av at under autarki vil bytteforholdet (prisforholdet) mellom gode 1 og gode 2 bli $3/5$ i land A og 2 i land B.

c) Anta at det åpnes for fri internasjonal handel og at det internasjonale bytteforholdet ved likevekt blir lik 1. Illustrer denne likevekten. Hvem vil produsere hva og hvorfor?

d) Anta at det dukker opp et tredje land med de samme produktivitetsforhold som i land B og med de samme etterspørselsforhold som de to øvrige landene. Også dette tredje landet deltar i den internasjonale handelen. I hvilken retning vil det internasjonale bytteforholdet endre seg? Hva skjer med handelsmønstrene?

Oppgave 3 (25 %)

a) Hva menes med henholdsvis skjermet og konkurranseutsatt næringsvirksomhet. Gi eksempler på hver av disse.

b) Hva menes med et lands internasjonale konkurransevne? Er det alltid ønskelig å bedre denne? Hvordan er den relatert til såkalt reell valutakurs?

c) Hva menes med kjøpekraftsparitet? Hvordan er denne relatert til reell valutakurs? Hvordan vil du forklare at tjenester gjennomgående er dyrere i rike enn i fattige land, mens varer som klær og elektriske artikler har et mer ensartet prisnivå?

Oppgave 4 (20 %)

a) Hva menes med næringsintern handel? Hva slags kostnadsforhold og markedsform kan forklare slik handel? Hva slags gevinster gir slik handel?

b) Hva menes med næringsklynger, og hva kan forklare slike? Diskuter påstanden: Eksistensen av næringsklynger kan låse fast næringslokalisering og internasjonal handel i uheldige mønstre.